

<sida1>

Karesuando den 13de Martii 1832

Höglärde samt vidtberömd Herr Professor!

Det är nästan oförsvarligt, att jag dröjt så länge med besvarandet af Herr Professorns ärade och lärorika skrifvelse af den 10de maji 1831, men ordsakerne äro mångahanda. Först och främst var af brefvet mycket att inhämta som äfven förutsatte undersök[-]ningar och Jämförelser med Salices. Pro secundo tänkte jag, att på en gång få tacka för den benäget lofvade Remissen, i förmodan, att jag skulle få den i höst, hvilket likväl slog felt emedan jag icke viste någonting säkert om den samma, förr än med detta bref och hant således icke instruera min Commissionär, innan han reste till Stockholm, hvarest ett sådant Paquet vore till finnandes. 3^{tio} har bråket med Cholera Författningar och anstalter, för oss som bo på gränsen till Ryssland, förorsakat mycket bryderi med beständiga brevväxlingar mellan Landshöfdinge Embetet och Sundhetsnamder [Sundhetsnämnder?] etc. så att icke mycken tid varit öfrig från

<sida2>

dessa och andra Embetsförrättningar; och 4to hafva väl öfver 400de personer, i anseende till brist på bröd å Landsbygden i Norrbotten, passerat härförbi till norrska finnmarken, hvilka alla pass och sundhets betyg här skolat ses och på skrivas. allt detta tillsammanlagt har gjort mig både olustig och trög att skriva häldst uti sådana ämnen, som fordra en lugnare sysselsättning.

Sedan jag nu genom dessa skäl sökt att göra min försumlighet åtminstone ursäktlig, tar jag mig frihet att närmare fästa Uppmärksamheten på Herr Profes[-]sorns geniala Upställning af de Scandinaviska Salices, hvaremot jag ingenting har att anmärka. Jag har nu på några somrar icke egnat min Uppmärksamhet åt Nectaria, emedan jag trott mig finna, att nästan alla Nectarier hos salices bli fram på sommaren mer och mindre 2 klufna eller åtminstone urnupna[?], hvilket allt synes stå i sammanhang med en 2-delta Capseln. Denna dubbelhet hos nectarierne Tyckes också vara temmeligen naturlig, om man antager att delarne hafva sin grund i det hela, hvilket åter synes iakttaga en viss symmetri uti allt hvad Natu[r]en frambringa. Till denna dubbelhet tyckes de flesta salices syfta med sina 2-delta Capsler; sina 2 ståndare, sina 2 bladstipler[?], och så vidare; hvarföre äfven honungshusen under blomningen merändels Utsipra 2ne ærggrar[?] af honung

<sida3>

Det är denna anledning, som den 1-sta Tribus med hufvudkänne[-]märket "Nectaria 2." synes mig så vida vara till förståendes, att den tendens till 2 faldighet, som äfven förekommer hos andra Salices Nectarier är tydligast i denna afdelning; och kan som en under[-]ordnad character vara af Mycken vigt; sedan det blifvit fullkomligen utrönt, att nectarierne hos de andra afdelningar[ne] alldrig blifva 2 delta. Det är blott 2 former, hos hvilka jag verkligen funnit Nectaria 2 inom ett och samma blomfjäll, neml. Sal. pentandra, var. degandra Liljebl som förekommer ofta nog i

vesterbotten, samt en form af Sal. glauca med dubbla Capsler och dubbla nectarier innom ett och samma blomfjäll.

Vid de andra Tribus har jag ingenting att anmärka, änskönt jag gerna skulle hafva önskat, att vissa närsläktade arter kunnat komma under en och samma afdelning: f.ex. Sal. lanata och hastata, hvilka stundom äro så nära hvarandra att man icke utan möda kan åtskilja dem. Sal. Capræa Cinerea, aurita, livida eller depressa, tyckas utgöra den naturligaste flocken i hela släktet, och borde icke skiljas från hvarandra genom några mellanarter. hit hör en art, som Jag förmodar vara Lin. Fl. L. Tab.8. f.n. Capsulis pedicellatis et stylis elongatis, (habitur är midt emellan limosa och linerea). Af denna har jag på några ställen i Lappmarken funnit Exemplar förut, men icke så karakteristi[s]ka som här i Karesuando. (var icke något Exemplar af den med i Remissen under namn af Sal. lapponica?).

Med anledning af Herr Professorns Yttrade förmodan

<sida4>

att Sal. versifol. Wahlenb. skulle vara S. fusca Lin. på gru[nd] af Smiths[?] beskrifning efter Exempl. i Linnés Herbarium, vågar jag, ehuru talande i fåvitsko, framkasta den frågan: hvilken[-]dera skall äga mera trovärdighet i tvetydiga fall; antingen Linnés Herbarium eller Dess flora med Svea Specialia?

Om vi antaga, att de Specimina, som nu finnas i Linnés Herbarium, verkligen legat till grund för beskrifningarne i Floran, och tillika supponera, att dessa Specim. Alldrig blifv[it] Omstökade, sedan floran blef färdig skrifven, hvarken i Linn[és] egen tid, eller sedan: då måste förmodligen Herbarium vara ett orakel, mot hvars utslag ingen kan vädja; (und[an]tagandes likväl den fatala omständigheten, att Gubben någon gång sammanfört individer af 2 särskilda arter under en kam[?]) Men antagom, att Han såsom en Consequent man, icke blo[tt] beskref individer, som lades in i Herbarium, utan verkliga arten i den fria naturen; d.v.s. anförde eller beskref Alla hufvudsakliga likheter, som Han fann hos Individer i allmen[-]het, med uteslutande af olikheterne individer emellan: då måste beskrifningen gälla vida mer än Herbarium. Prof. Wahlenberg har vid aira alpina och Carex pedata visat, att Linnés Herbarium, eller de Uppgifter som af dess Uplysta ägare meddel[ats] icke alltid äro att lita på; dessutom kan det hafva händt mån[-]gen annan och äfven Gubben Linné sjelf, hvad som händt Herr Professorn med Sal. arbuscula.

Om man nu Applicerar detta på Närvarande Casus, så synes de[t] af Linnés Fl. Svec. Att beskrifningen närmare öfverens stämmer med Sal. fusca eller repens än med versifolia. Man kan icke säg[a] om Sal. versifol. att den har [här] fol. nitida. "folia supra et ament[i] Communiter nigrescent" passar icke heller på versifolia. Dessuto[m]

<sida5>

är Sal. versifol. så sällsynt, att Gubben Linné enligt sin vana åtminstone bordt sätta rarius och in Lapponia, om han med sin S. fusca ment S. versifolia Wg. Af dessa och andra skäl, hämtade af Linnés Resetuor genom Lappmarken kan jag för min del icke, så gerna jag än ville, antaga Sal.

versifol, att vara *Sal. fusca* Lin. Linnes rätta *Sal. repens* måtte äfven hafva varit något, efter det heter i *Flora Svecica*. "hab. in *Daræcia*[?] *Börskel*[?] inter *Templum* et *Skogsängen*." Mon tro om detta så Speciellt nämnda ställe har någonsin blifvit undersökt? Der måtte hafva funnits någonting Speciellt, efter *Locus Specialis* är så noga utsatt.

Till *Sal. myrtilloides* hänför Herr Professorn den form, som jag med frågetekn kallat *Cæsia*. Jag kan deremot alldrig hänföra den till *myrtilloides*, emedan den utom storleken har alla kännetekn af *Sal. fusca*. — Hvad angår några former af *Sal. aurita*, som med frågetekn af mig anmärktes under namn af *S. plicata*,? - *finnmarkika*?, om hvilka Herr Professorn anmärker, att de torde vara hybriditeter af *Sal. aurita* och *livida*, eller *aurita* och *myrtilloides*: så föranlåter jag åter till en fråga, om det nu blifvit fullkomligen utrönt. Om växter i allmänhet kunna fortplanta sig såsom hybrida *Species*? Att det finnas en mängd hybrida växter, såsom individer betraktade, tviflar jag icke; men huruvida sådane hybriditeter kunna verkligen fortplanta sig såsom arter och bibehålla sina egenskaper flera generationer igenom, är någonting som jag önskade veta. Om det verkligen är bevisligt att hybriditeter fortplanta sig, hvilket synes

<sid6>

mig tvifvelaktigt, så är, [en *överstrykta tecken*] efter min tanka en sådan hybridi-teditet, fortplantad genom flere generationer, att anse som ett verkligt *Species*. — för att återkomma till de ofvannämnda formerne af *Sal. aurita*, så får jag anmärka, att de förekomma i ganska stor mängd på somliga ställen; hvadan det synes tvifvelaktigt, huru vida en så stor mängd af hybrida individer kan finnas såsom blott individer betraktade, de [t] är: tillkomna genom frön af en *Sal. aurita* till far och en *Sal. livida* till mor, eller tvärt om. Äfven om man antar, att dessa 1000de tals individer hafva vuxit af frön, som mognat på en individ af *Sal. myrtilloides*, men blifvit befruktade af en verkelig *Sal. aurita*, eller tvär [t] om; så måste man äfven supponera, att både *Sal. aurita* och *myrtilloides* skola finnas i grannskapet. Men är detta icke händelsen med den formen, som troddes vara en proles hybrida af *Sal. aurita* och *myrtilloides*; ty den nämde formen är tagen i Piteå Lappmark, och är der allmän; men mig veterligen finns icke *Sal. auri*-ta i hela Piteå Lappmark, utan först 20 mil nedanför i Piteå Stad. Man måste således antaga, antingen at [t] denna mängd af individer tillkommit genom fortplan [t-]ning under flera generationer af en proles hybrider; eller ock finnes det uti sjelfva växtstället sådane omständigheter, som förorsakat den nämde formens skiljakti [g]het från *S. aurita*. Jag skulle häldst antaga det sedna [-]re. Jag antar då den Nämde formen för en verkelig *Sal. aurita*, som blifvit sig något olik till följe af vissa ordsaker, som väl kunna förklaras, sedan man undersökt växtställets beskaffenhet, och funnit hvad

<sid7>

verkan ett sådant växtställe har på andra växter. — hvad *Sal. arctica* angår, så hänför jag den till *myosinites* tills vidare; ehuru den stundom är svår att skilja från *Sal. herbacea*. jag har nog litet utaf den, för att kunna yttra mig om dess Specifika skilnad. Jag måste äfven tvifla på *S.*

Sarmentacea, tills Jag möjligtvis skulle få se mera och fullständiga[-]re Exemplar af den.

Detta i korthet om Salices — Det är ännu mycket, som jag borde undersöka, och många trakter, som jag borde besöka, innan jag kan fundera på en afhandling om de samma; hvarföre jag högeligen önskade, att den nu så vänskapsfullt meddelade Prospecten af Herr Professorns Upställning, måtte allmängöras; kommandes densamma så mycket mindre att vara mig till mehn, som jag ännu icke på långt när är färdig med min afhandling; och lärer den för öfrigt blifva något olika.

Herr Professorn nämner en Arundo bovina[?], som jag skulle hafva meddelat, och skall vara synonym med den äkta Arundo varia Scrl[?]. Jag kommer nu en gång icke ihåg, hvad det skulle vara för en Arundo. jag har väl flera former af Arundines, af hvilka jag måste framdeles skicka Exemplar, för att få Uplysning, sedan jag nu först fått emottaga de efterlängtade sändningarne. Det förstås att jag högeligen längtar efter de nova som nu blifvit nämde, både Salices och andra. Stalice Limonium[?] et St. Serotina; Carex nutans etc.

Förleden sommar gjorde Jag en resa till Torneå (43 mil från Karesuando); hvarvid jag tror mig hafva funnit ett för Svenska

<sid8>

floran nytt gräs, som ännu icke blifvit bestämt hvarken till genus eller Species. Det är ett ibland de största och vakra[ste] som sverrige har, och kan med tiden blifva nyttigt att odla såsom ganska godt och fodergifvande. Det liknar en aira, men blomfodren äro 6-7 -blommiga, och hela vippan hängande ner med fina grenar. — föröfrigt gjordes många iagtagelser i växtgeografien under denna resa. Salix ang[några oläsliga tecken]lina i Kemi, Sal Caspidata Koch, ibidem[?], annars allmän i hela Norr- och Vesterbotten. Carex dioica var monoica[?], Potamog. Sparganifolius Læst. fructific.[?] Karesuando. Rubus Castoreus, förut sänd under namn af Rub. hybrideus[?], et polyp[o]dium inter Mar[?] et fæm[?]. medium.

En gruflig Torrka och hetta, har här varit i Sommar, så att äfven Lappmarken har fått oår för torrka, hvi[li]ket annars är ovanligt. I synnerhet har Norrbotten lidit, och man har på Många ställen knapt fått igen utsädet. En Allmän Nöd har deraf blifvit följd, så Att öfver 500 personer passerat förbi Karesuando till Norrska Finnmarken för att söka mat från Sjön. Der få[s] och i vinter så mycken fisk, att man får ösa Sillen med Håf, och taga Torsken med Hand.

Inga andra Nyheter höras från höga Norden. Jag får således sluta mitt vidlyftiga bref, med att innesluta mig i Herr Professorens Ynnestfulla Åminnelse samt förblifva herr Professorens,

ödmjukaste tjenare
L,L,Læstadius.